T089 ATĐ 1 (23) Luận A Tỳ Đạt Ma Pháp Uẩn Túc Q3-Chứng Tịnh

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 3

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC QUYEÅN 3

Phaåm 3: CHÖÙNG TÒNH, Phaàn 2

Taêng ôû ñaây chính laø caùc chuùng ñeä töû Phaät. ÔÛ ñaây seõ chæ baøy roõ raøng veà söï tuï hoïp, söï saâu kín (uaån), caùc boä phaàn, vaø caùc nghóa toùm taét (yeáu löôïc). Döï löu höôùng, töùc laø ñaõ ñöôïc ñaïo khoâng giaùn ñoaïn vaø coù theå chöùng quaû Döï löu. Ngöôøi naøy ôû theá gian, ñoái vôùi caùc tham duïc vaø giaän döõ trong coõi Duïc, tröôùc ñaây chöa theå ñoaïn döùt ñöôïc nhieàu phaàn trong caùc thöù vöøa keå, ñoái vôùi boán phaùp Thaùnh ñeá tröôùc ñaây cuõng chöa hieän roõ quaùn, thì nay ñaõ hieän roõ quaùn neân goïi laø Döï löu höôùng. Quaû Döï löu, laø ôû trong hieän phaùp ñoái vôùi ba keát ñaõ ñoaïn döùt vaø bieát khaép, nhöng coøn thaân kieán vaø coøn nghi ngôø veà giôùi caám thuû. Ngöôøi naøy ñang laøm vieäc ñoaïn tröø caùc thöù ñoù, neân chöa theå tieán ñeán vieäc caàu mong chöùng ñöôïc quaû Nhaát lai, neân goïi laø quaû Döï löu. Nhaát lai höôùng, töùc laø ñaõ ñöôïc ñaïo khoâng giaùn ñoaïn, coù theå chöùng ñöôïc quaû Nhaát lai, laø trong söï lieân tuïc khoâng giaùn ñoaïn ñeå chöùng quaû Nhaát lai, thì ngöôøi naøy ñoái vôùi caùc thöù tham duïc giaän döõ ôû coõi Duïc, do con ñöôøng ôû theá gian hoaëc tröôùc ñaây ñaõ ñoaïn döùt ñöôïc nhieàu phaàn caùc thöù, vaø tröôùc ñaây chöa hieän roõ quaùn boán phaùp boán Thaùnh ñeá thì nay ñaõ tu taäp hieän roõ quaùn, hoaëc ñaõ truï vaøo quaû Döï löu roài neân coù theå tieán ñeán vieäc caàu chöùng ñöôïc quaû Nhaát lai, neân goïi laø Nhaát lai höôùng. Quaû Nhaát lai laø ôû trong hieän phaùp ñoái vôùi ba thöù keát ñaõ ñoaïn döùt vaø bieát khaép, ñaõ ñoaïn tröø ñöôïc raát nhieàu phaàn caùc thöù tham duïc, giaän döõ. Vì ngöôøi naøy ñang laøm vieäc ñoaïn tröø, chöa theå tieán caàu chöùng quaû Baát hoaøn, neân goïi laø quaû Nhaát lai. Baát hoaøn höôùng, töùc laø ñaõ ñöôïc ñaïo khoâng giaùn ñoaïn, coù theå chöùng ñöôïc quaû Baát hoaøn. Nghóa laø trong ñaïo lieân tuïc khoâng giaùn ñoaïn ñeå chöùng ñöôïc quaû Baát hoaøn, thì ngöôøi naøy ñoái vôùi caùc thöù tham duïc giaän döõ ôû coõi Duïc, do con ñöôøng ôû coõi theá gian, maø tröôùc ñaây ñaõ döùt

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 3 371

haún, nhöng ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá tröôùc ñaây chöa hieän roõ quaùn thì nay ñang tu hieän roõ quaùn, hoaëc ñaõ truï vaøo quaû Nhaát lai roài, neân coù theå tieán ñeán caàu ñöôïc chöùng quaû Baát hoaøn, neân goïi laø Baát hoaøn höôùng. Quaû Baát hoaøn, laø ôû trong hieän phaùp ñoái vôùi naêm thöù kieát thuaän phaàn döôùi ñaõ ñoaïn döùt thì bieát khaép. Nhöng coøn thaân kieán coøn nghi ngôø veà giôùi caám thuû vaø tham duïc giaän döõ, thì ngöôøi naøy ñang laøm vieäc ñoaïn tröø caùc thöù ñoù, neân chöa theå tieán caàu chöùng ñöôïc quaû vò A-la-haùn. Neân goïi laø quaû

Baát hoaøn. A-la-haùn höôùng, töùc laø ñaõ ñöôïc ñaïo khoâng giaùn ñoaïn, coù theå chöùng ñöôïc quaû A-la-haùn, laø trong söï lieân tuïc khoâng giaùn ñoaïn naøy ñeå chöùng ñöôïc quaû A-la-haùn cao quyù nhaát. Hoaëc ngöôøi naøy ñaõ truï vaøo quaû Baát hoaøn roài neân coù theå tieán caàu ñeå chöùng quaû A-la-haùn, neân goïi laø A-la-haùn höôùng. Quaû A-la-haùn, laø ôû trong hieän phaùp (hieän ñôøi) caùc tham-saân-si v.v..., taát caû caùc phieàn naõo ñeàu ñaõ ñoaïn tröø heát, neân goïi laø quaû A-la- haùn. Noùi boán ñoâi Boå-ñaëc-giaø-la laø Döï löu höôùng, quaû Döï löu laø ñoâi thöù nhaát. Nhaát lai höôùng vaø quaû Nhaát lai laø ñoâi thöù hai. Baát hoaøn höôùng vaø quaû Baát hoaøn laø ñoâi thöù ba. A-la-haùn höôùng vaø quaû A-la-haùn laø ñoâi thöù tö. Noùi taùm thöù rieâng leû Boå-ñaëc-giaø-la, laø laøm saùng toû, taùch bieät roõ raøng caùc caáp baäc nhö Döï löu höôùng, caùc Boå-ñaëc-giaø-la, taùm chuùng ñeä töû Phaät moãi thöù rieâng bieät khaùc nhau, töùc laø chæ baøy roõ raøng caùc thöù coâng ñöùc cao quyù toát ñeïp cuûa chuùng ñeä töû Phaät. Giôùi haïnh ñaày ñuû, laø caùc vò Taêng hoïc vaø voâ hoïc ñeàu thaønh töïu ñaày ñuû caùc giôùi hoïc vaø voâ hoïc. Ñònh cuï tuùc (ñaày ñuû) laø caùc vò Taêng hoïc vaø voâ hoïc ñeàu thaønh töïu ñaày ñuû caùc ñònh hoïc vaø voâ hoïc. Tueä ñaày ñuû laø caùc vò Taêng hoïc vaø voâ hoïc ñeàu thaønh töïu ñaày ñuû caùc trí tueä hoïc vaø voâ hoïc. Giaûi thoaùt ñaày ñuû laø caùc vò Taêng hoïc vaø voâ hoïc ñeàu thaønh töïu ñaày ñuû caùc giaûi thoaùt hoïc vaø voâ hoïc. Giaûi thoaùt tri kieán ñaày ñuû laø caùc vò Taêng hoïc vaø voâ hoïc ñeàu thaønh töïu ñaày ñuû caùc giaûi thoaùt tri kieán hoïc vaø voâ hoïc. Noùi ñaùng môøi thænh laø kính taëng, daâng bieáu, ñaùng cung kính cuùng döôøng, ñaùng thôø kính cuùng teá. Cho neân goïi laø ñaùng môøi thænh. Noùi ñaùng quy phuïc nghóa laø ñaõ kính daâng bieáu taëng vaø kheùo leùo kính daâng bieáu taëng cung kính cuùng döôøng, kính leã hieán cuùng kheùo leùo,

duø coâng lao ít nhöng thaâu nhaän ñöôïc nhieàu keát quaû lôïi ích lôùn lao. Cho neân goïi laø ñaùng quy phuïc. Ñaùng cung kính laø ñoái vôùi hoï duø quen bieát hay khoâng quen bieát thì ñeàu neân ñöùng leân traân troïng ñoùn tieáp, khom mình chaáp tay cuùi ñaàu, raïp mình ñaûnh leã döôùi chaân caùc vò Thaùnh Taêng maø khen ngôïi thaêm hoûi: Söï ñi ñöùng haønh ñaïo cuûa caùc vò coù ñöôïc an laïc chaêng? Ñoù goïi laø cung kính. Noùi laø voâ thöôïng, nhö Ñöùc Theá Toân baûo chuùng Bí-soâ: Taát caû moïi boä phaän chuûng loaïi trong ñaïi chuùng ñeàu hoøa hôïp. Caùc chuùng ñeä töû Phaät laø cao quyù baäc nhaát, raát ñaùng toân quyù kính troïng hôn caû, laø toät baäc toái thöôïng khoâng ai treân ñöôïc nöõa, neân goïi laø voâ thöôïng. Noùi phöôùc ñieàn (ruoäng phöôùc), nhö Ñöùc Theá Toân baûo vôùi A-nan-ñaø: Ta chöa heà thaáy coù caùc chö Thieân, Ma, Phaïm, Sa-moân, Baø-la-moân v.v..., cuøng haøng trôøi, ngöôøi ñaùng ñöôïc thoï nhaän caùc söï ban aân boá thí, ñaõ laøm roài kheùo leùo laøm theâm, ñaõ cuùng döôøng roài thì caøng kheùo gioûi cuùng döôøng theâm, ñaõ cuùng kieán teá töï roài thì caøng kheùo gioûi cuùng kieán teá töï nhieàu hôn..., nhö haøng Taêng chuùng cuûa Ta. Naøy A-nan neân bieát: Neáu ñoái vôùi caùc Taêng chuùng cuûa Ta maø ñaõ ban taëng cuùng thí cuùng döôøng hieán cuùng teá töï vaø laïi caøng kheùo gioûi ban taëng cuùng thí, cuùng döôøng, hieán

cuùng teá töï..., thì coâng lao tuy ít nhöng lôïi ích quaû baùu thaâu nhaän ñöôïc heát söùc lôùn. Laïi nhö vò Thieân ñeá leân taän ñænh nuùi Linh Thöùu duøng keä vi dieäu khen ngôïi hoûi han: Leã baäc bieän thuyeát gioûi, Phaùp giuùp ñeán bôø kia, Vöôït heát oaùn sôï haõi, Ñaïi Kieàu-ñaùp-ma toân. Coù voâ löôïng chuùng sinh, Ham phöôùc tu boá thí, Thöôøng phaùt chí tín thaønh, Tu caùc phöôùc höõu y. Mong Phaät ruõ loøng thöông, Noùi phöôùc ñieàn cao quyù, Ñeå voâ löôïng chuùng sinh, Thí ít ñöôïc phöôùc nhieàu. Vì thöông xoùt taát caû chuùng sinh neân Ñöùc Theá Toân cuõng duøng keä ñaëc bieät baûo vôùi Thieân ñeá: Neáu voâ löôïng chuùng sinh, Ham phöôùc tu boá thí,

Luoân phaùt taâm thaønh tín,
Maø tu phöôùc höõu y.
Nay Ta vì caùc vò,
Chæ ruoäng phöôùc quyù baùu,
Khieán voâ löôïng chuùng sinh,
Thí ít, ñöôïc baùu lôùn.
Neáu tu boán höôùng Thaùnh,
Vaø truï boán quaû Thaùnh,
Laø Taêng ñaùng cuùng döôøng,
Giôùi, ñònh, tueä quyù, ñuû.
Ruoäng Taêng cao quyù naøy,
Coâng ñöùc raát roäng lôùn,
Hay thaám nhuaàn voâ löôïng,
Nhö nöôùc boán bieån caû.
Ñeä töû quyù cuûa Phaät,
Ñaõ sinh phaùp saùng suoát,
Kham nhaän cuùng döôøng quyù,
Vaø thoï cuùng kính hôn.
Chæ thí ít vò Taêng,
Töùc thí taát caû Taêng,
Neân ñöôïc quaû baùu lôùn,
Caùc baäc trí khen ngôïi.
Trong caùc loaïi ruoäng phöôùc,
Ruoäng Taêng quyù hôn caû,
Chö Phaät ñeàu ngôïi khen,
Thí ñöôïc phöôùc cao toät.
Ñoái chuùng ñeä töû Phaät,
Thí ít maø phöôùc lôùn,
Neân nhöõng keû saùng suoát,

Neân cuùng döôøng chuùng Taêng.
Thaùnh chuùng trì phaùp dieäu,
Ñuû Minh Haïnh Ñaúng trí,
Neân ñoái vôùi Taêng baûo,
Boá thí thuø thaéng nhaát.
Duøng ba thöù tònh taâm,
Cuùng döôøng Taêng aên maëc,
Taát ñöôïc baùo vi dieäu,
Laø Thieän só trôøi ngöôøi.
SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 3 374

Soáng trong ñònh phaùt sinh, Lìa teân ñoäc, buïi nhô, Thoaùt khoûi caùc ñöôøng döõ, Höôûng vui coõi trôøi ngöôøi. Mình gom tieàn, vaät baùu, Chính tay mình boá thí, Vì lôïi mình vaø ngöôøi, Taát ñöôïc quaû baùo lôùn. Coù nhöõng keû saùng suoát, Taâm tònh tín boá thí, Seõ sinh vaøo coõi An laïc, Höôûng vui quyù thoâng minh. Do noùi nhö theá neân goïi laø ruoäng phöôùc. Ñaùng ñöôïc ñôøi öùng cuùng laø caùc ñeä töû Thaùnh hay laøm saïch, laøm thanh tònh theá gian, neân ñaùng cuùng döôøng moïi thöù. Ñaõ laøm vieäc cuùng thí thì ba nghieäp thaân, mieäng, yù ñöôïc thanh tònh. Cho neân goïi laø ñaùng ñöôïc ñôøi öùng cuùng. Neáu caùc ñeä töû Thaùnh do töôùng nhö theá maø theo ñoù nghó nhôù ñeán caùc chuùng Taêng (Taêng giaø). Do thaáy laøm caên baûn, coù chöùng trí töông öng vôùi caùc nieàm tin vaø coù tính chaát tin töôûng, tính chaát tin töôûng hieän tieàn, luoân bieát tuøy thuaän chaáp nhaän, luoân coù loøng aùi moä, ñaày ñuû tính chaát aùi moä. Taâm trí luoân laéng yeân, taâm trí luoân thanh tònh. Ñoù goïi laø Taêng chöùng tònh. Neáu ai luoân luoân ñoái vôùi caùc ñieàu ñoù maø khuyeân baûo khích leä, an laäp taïo neân..., thì neân bieát ñoù goïi laø Taêng chöùng tònh. Neáu ai luoân luoân ñoái vôùi caùc ñieàu ñoù maø khuyeân baûo khích leä, an laäp taïo neân..., thì neân bieát ñoù goïi laø duøng moïi phöông tieän maø khuyeân baûo khích leä an laäp khieán cho moïi ngöôøi ñöôïc truï vaøo Taêng chöùng Tònh. Theá naøo laø Thaùnh quyù troïng giôùi luaät? Nghóa laø thaân luaät nghi, ngöõ luaät nghi vaø coù ñôøi soáng thanh tònh ñeàu voâ laäu, thì goïi laø Thaùnh quyù meán giôùi luaät. Vì sao noùi laø Thaùnh quyù troïng giôùi luaät? Laø chö Phaät vaø caùc ñeä töû Phaät thì goïi laø Thaùnh? Vì ngöôøi ñoù tuaân haønh giôùi luaät, ham thích, aùi moä, vui möøng, thuaän theo khoâng heà traùi nghòch, neân goïi laø Thaùnh quyù meán giôùi haïnh. Neáu coù theå vôùi ñieàu ñoù maø duøng lôøi khuyeân baûo khích leä laäp neân, thì phaûi bieát ñoù goïi laø duøng ñuû caùc phöông tieän ñeå khuyeân baûo khuyeán

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 3 375

khích an laäp, khieán moïi ngöôøi ñeàu truï vaøo choã Thaùnh quyù meán giôùi luaät, giôùi haïnh. ----------

Phaåm 4: QUAÛ SA MOÂN

Thuôû aáy, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm nguï trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng Theä-ña, thuoäc thaønh Thaát-la-phieät. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo vôùi chuùng Bí-soâ: Coù boán quaû Sa-moân, ñoù laø quaû Döï löu, quaû Nhaát lai, quaû Baát hoaøn, quaû A-la-haùn. 1. Theá naøo laø quaû Döï löu? Quaû Döï löu toùm taét coù hai thöù: Höõu vi vaø voâ vi. Quaû Döï löu höõu vi, laø chöùng ñöôïc quaû ñoù vaø chöùng ñöôïc caùi ñöôïc ñoù, do caùc thöù caên -löïc höõu hoïc, thi la höõu hoïc, phaùp thieän höõu hoïc, taùm phaùp höõu hoïc vaø nhöõng chuûng loaïi cuûa taát caû phaùp höõu hoïc. Ñoù goïi laø Döï löu höõu vi. Quaû Döï löu voâ vi, laø ôû ñaây thì ba thöù keát ñaõ ñöôïc ñoaïn döùt vaø caùc chuûng loaïi cuûa taát caû keát phaùp ñaõ ñoaïn döùt, töùc laø ñaõ ñoaïn döùt ñöôïc 88 thöù tuøy mieân vaø nhöõng chuûng loaïi cuûa taát caû caùc keát phaùp ñaõ ñoaïn döùt. Ñoù goïi laø quaû Döï löu voâ vi. 2. Theá naøo laø quaû Nhaát lai? Quaû Nhaát lai toùm taét coù hai thöù: Töùc laø höõu vi vaø voâ vi. Quaû Nhaát lai höõu vi, töùc laø ñöôïc quaû vaø ñöôïc nhöõng ñieàu do caùc thöù caên -löïc höõu hoïc, thi la (giôùi luaät) höõu hoïc, phaùp thieän höõu hoïc, taùm phaùp höõu hoïc vaø nhöõng chuûng loaïi cuûa taát caû caùc phaùp höõu hoïc. Ñoù goïi laø Nhaát lai höõu vi. Quaû Nhaát lai voâ vi, nghóa ôû trong naøy laø ñaõ ñoaïn döùt ñöôïc ba thöù keát vaø nhöõng chuûng loaïi cuûa caùc keát phaùp ñaõ ñoaïn döùt, töùc laø taùm möôi taùm thöù tuøy mieân ñaõ ñoaïn döùt cuøng nhöõng chuûng loaïi cuûa caùc keát phaùp ñaõ ñoaïn cuõng nhö phaàn lôùn caùc tham saân si ñaõ ñoaïn vaø caùc chuûng loaïi keát phaùp phaàn lôùn ñaõ ñoaïn döùt. Ñoù goïi laø quaû Nhaát lai voâ vi. 3. Theá naøo laø quaû Baát hoaøn? Quaû Baát hoaøn toùm taét coù hai thöù: Töùc laø höõu vi vaø voâ vi. Quaû Baát hoaøn höõu vi, töùc laø ñöôïc quaû vaø ñöôïc nhöõng ñieàu do caùc thöù caên -löïc höõu hoïc, thi la höõu hoïc, phaùp thieän höõu hoïc, taùm phaùp höõu hoïc, vaø nhöõng chuûng loaïi cuûa caùc phaùp höõu hoïc. Ñoù laø quaû Baát hoaøn höõu vi. Quaû Baát hoaøn voâ vi, nghóa ôû ñaây thì naêm kieát thuaän phaàn döôùi ñaõ

bò ñoaïn döùt, vaø nhöõng chuûng loaïi cuûa caùc keát phaùp ñaõ vónh ñoaïn, töùc laø vónh ñoaïn chín möôi hai phaùp tuøy mieân, cuøng nhöõng chuûng loaïi cuûa caùc kieát phaùp ñaõ vónh ñoaïn. Ñoù goïi laø quaû Baát hoaøn voâ vi. 4. Theá naøo laø quaû A-la-haùn? Quaû A-la-haùn toùm taét cuõng coù hai thöù laø voâ vi vaø höõu vi. Quaû A-la-haùn höõu vi, töùc laø ñöôïc quaû vaø ñöôïc nhöõng ñieàu do caùc thöù caên vaø löïc voâ hoïc, thi la voâ hoïc, phaùp thieän voâ hoïc, phaùp thieän voâ hoïc, möôøi. phaùp voâ hoïc, vaø nhöõng chuûng loaïi cuûa caùc phaùp voâ hoïc. Ñoù laø quaû A-la-haùn höõu vi. Quaû A-la-haùn voâ vi, nghóa ôû ñaây thì tham-saân-si, taát caû caùc phieàn naõo ñeàu ñaõ vónh ñoaïn, thoaùt khoûi taát caû coõi, ñoaïn döùt taát caû ñöôøng, ba thöù löûa vaéng laëng, vöôït haún boán doøng luõ cuoàng baïo, caùc thöù kieâu ngaïo, soáng phoùng tuùng ñeàu lìa xa, söï tieâu khaùt (theøm muoán khao khaùt nhö löûa) cuõng tieâu heát, caùc hang haàm nhaø cöûa ñeàu bò phaù saïch, roát raùo voâ thöôïng, tòch tónh yeân laëng toät ñænh, söï döùt tröø aùi nhieãm cuõng cao toät, lìa boû, dieät ñoä vaø Nieát-baøn. Theá neân goïi laø A-la-haùn. ----------

Phaåm 5: THOÂNG HAÏNH

Thuôû aáy, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm truù nôi vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng Theä- ña, thuoäc thaønh Thaát-la-phieät. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo vôùi chuùng Bí-soâ: Coù boán thöù Thoâng haïnh. Boán thöù ñoù laø gì? Ñoù laø: 1. Khoå trì thoâng haïnh. 2. Khoå toác thoâng haïnh. 3. Laïc trì thoâng haïnh. 4. Laïc toác thoâng haïnh. - Theá naøo laø khoå trì thoâng haïnh? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân noùi, coù nhieàu vò Bí-soâ thuû chaáp naêm uaån neân ñaõ gaây ra bao nhieâu söï nhuïc nhaõ, gaây haïi, cheâ bai. Do nhaân toá ñoù maø thuû chaáp naêm uaån caøng böùc baùch eùp ngaët troùi chaët gioáng nhö bò mang moät caùi aùch heát söùc naëng neà. Maõi cho ñeán luùc cheát thì caùi aùch aáy vaãn ñeo ñaúng maõi khoâng thoâi. Vaäy phaûi ñoái vôùi thuû chaáp naêm uaån ñoù, haõy neân chaùn sôï thaät saâu xa, phaûi luoân cheâ traùch choáng cöï kòch lieät..., thì seõ sinh chaùn sôï, cheâ bai, choáng cöï traùi nghòch laïi vôùi naêm uaån. ÔÛ ñaây goïi laø khoå, laø do ñieàu naøy maø coù söï meâ môø ñaàn ñoän yeáu keùm ñoái vôùi naêm caên tín y. Vì coù naêm caên meâ môø ñaàn ñoän yeáu keùm, neân ñaõ laøm chaäm laïi vieäc chöùng ñaéc quaû laäu taän voâ thöôïng.

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 3 377

Noùi laø trì (chaäm chaïp) töùc laø khoâng nhanh choùng mau leï deã daøng, khoâng nhanh choùng ñöôïc chöùng ñaéc. Noùi voâ thöôïng, nhö Theá Toân ñaõ noùi, ñoái vôùi caùc phaùp höõu vi vaø voâ vi, Ta noùi vieäc lìa nhieãm laø caàn thieát baäc nhaát, raát ñaùng toân ñaùng quyù, cao toät baäc nhaát. Ñoái vôùi phaùp voâ thöôïng, coù theå ñöôïc, theo ñoù maø ñöôïc, hay tieáp ñöôïc taát caû nhöõng caùi caàn tieáp xuùc vaø coù khaû naêng chöùng ñöôïc baèng chính mình, neân goïi laø chöùng ñaéc. Noùi laäu taän, laäu töùc laø ba thöù laäu: Duïc, höõu vaø voâ minh. Ñoái vôùi ba laäu ñoù ñaõ coù theå ñoaïn döùt, thaät heát, ñeàu heát, heát khaép, heát vónh vieãn, dieät heát moät caùch toaøn veïn, neân noùi laø laäu taän. Noùi thoâng haïnh, töùc laø haïnh naøy vöôït thoaùt moät caùch maïnh meõ nhanh choùng, sieâng naêng caàn maãn, ham muoán cao ñoä, ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá maø tu haïnh hieän roõ quaùn. Ñoái vôùi caùc quaû vò Döï löu, Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn thì tu haïnh chöùng laáy. Ñoái vôùi tham saân si kieâu maïn, caáu baån loãi laàm v.v..., thì tu haïnh vónh ñoaïn taát caû. Do raát cung kính an truï, aân caàn, traân troïng suy nghó, khaép nhieáp caùc thöù taâm sôû xong roài, do nhaân toá ñoù, moân ñoù, lyù ñoù, töôùng ñoù maø tu haïnh thoâng ñaït. Theá neân goïi laø khoå trì thoâng haïnh. Laïi laøm haïnh ñoù, thì ñoái vôùi nghóa mong caàu, do tu taäp caøng tu taäp nhieàu hôn, neân hay ñöôïc tuøy theo maø ñöôïc, tieáp xuùc vôùi moïi tieáp xuùc, gioûi chöùng ñöôïc baèng chính mình. Ñoù goïi laø khoå trì thoâng haïnh. Laïi haïnh nhö theá, do lôøi theâm lôøi, do töôûng ñeàu töôûng, ñaët ra maø noùi laø khoå trì thoâng haïnh. Theá neân noùi laø khoå trì thoâng haïnh. - Theá naøo laø khoå toác thoâng haïnh? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân noùi: Coù caùc Bí-soâ do thuû chaáp naêm uaån ñaõ gaây bao nhieâu nhuïc nhaõ, gaây haïi, cheâ bai. Do nhaân toá ñoù maø naêm uaån caøng böùc baùch, eùp ngaët, troùi chaët gioáng nhö phaûi mang moät caùi aùch heát söùc naëng neà. Cho ñeán luùc cheát, caùi aùch aáy vaãn ñeo ñaúng maõi khoâng thoâi. Vaäy ñoái

vôùi naêm uaån ñoù, haõy neân chaùn sôï thaät saâu xa, phaûi luoân cheâ traùch choáng cöï kòch lieät..., thì seõ sinh chaùn sôï cheâ bai, choáng cöï traùi nghòch laïi vôùi naêm uaån. ÔÛ ñaây goïi laø khoå, laø do ñieàu naøy lieàn coù söï saùng suoát lanh lôïi, maïnh meõ ñaày traøn veà naêm caên nhö tín v.v... Vôùi naêm caên saùng suoát lanh lôïi maïnh meõ ñaày ñuû, cho neân khieán nhanh choùng chöùng ñöôïc laäu taän voâ thöôïng. Ñaây noùi laø mau (toác). Töùc laø nhanh choùng mau leï deã daøng coù theå chöùng ñaéc. Noùi voâ thöôïng, nhö Theá Toân coù noùi: Ñoái vôùi caùc phaùp höõu vi vaø voâ vi, Ta noùi vieäc lìa nhieãm laø caàn thieát baäc nhaát, raát ñaùng toân quyù, cao toät baäc nhaát. Ñoái vôùi phaùp voâ thöôïng coù theå ñöôïc, theo ñoù maø ñöôïc (tuøy

ñaéc), gioûi tieáp xuùc vôùi taát caû tieáp xuùc, gioûi chöùng ñöôïc caùi chính mình chöùng, neân goïi laø chöùng ñaéc. Noùi laäu taän, laäu töùc laø ba thöù laäu: Duïc, höõu, voâ minh. Ñoái vôùi ba laäu ñoù ñaõ coù theå ñoaïn döùt, thaät heát, ñeàu heát, khaép heát, heát vónh vieãn, dieät heát moät caùch toaøn veïn, neân noùi laø laäu taän. Noùi thoâng haïnh, töùc laø haïnh naøy laø vöôït thoaùt moät caùch maïnh meõ mau leï, sieâng naêng caàn maãn, ham muoán cao ñoä, ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá maø tu haïnh hieän roõ quaùn. Ñoái vôùi caùc quaû vò Döï löu, Nhaát lai, Baát hoaøn, A-la-haùn thì tu haïnh taùc chöùng. Ñoái vôùi tham saân si, kieâu maïn, caáu baån loãi laàm v.v..., thì tu haïnh ñoaïn döùt taát caû. Do raát cung kính an truï, aân caàn traân troïng suy nghó, khaép nhieáp caùc thöù taâm sôû xong roài, do nhaân toá ñoù, moân ñoù, yù ñoù, töôùng ñoù, maø tu haïnh thoâng ñaït. Theá neân goïi laø khoå toác thoâng haïnh. Laïi caùi haïnh nhö theá, thì ñoái vôùi yù nghóa mong caàu do tu taäp, caøng tu taäp nhieàu hôn, neân hay ñöôïc tuøy theo maø ñöôïc, tieáp xuùc vôùi moïi tieáp xuùc, gioûi chöùng ñöôïc taùc chöùng. Theá neân goïi laø khoå toác thoâng haïnh. Laïi haïnh nhö theá, do lôøi theâm lôøi, do töôûng ñeàu töôûng, ñaët ra maø noùi laø khoå toác thoâng haïnh. Theá neân noùi laø khoå toác thoâng haïnh. - Theá naøo goïi laø laïc trì thoâng haïnh? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân noùi: Coù nhieàu vò Bí-soâ ñaõ lìa duïc vaø caùc phaùp xaáu aùc chaúng thieän, coù taàm coù töù, ly sinh hyû laïc. Baáy giôø an truï ñaày ñuû vaøo baäc sô thieàn, taàm töù ñeàu döùt, beân trong taâm luoân moät coõi an tònh, ñònh sinh hyû laïc. Roài an truï ñaày ñuû vaøo nhò thieàn, lìa möøng vui maø truï vaøo buoâng xaû, chaùnh nieäm chaùnh tri, thaân nhaän ñöôïc söï hoan laïc cuûa Phaät ñaõ noùi, nieäm buoâng xaû ñaày ñuû, truï vaøo an laïc. Roài an truï ñaày ñuû vaøo baäc tam thieàn, baáy giôø ñaõ ñoaïn döùt khoå vaø vui, caùc söï möøng vui tröôùc ñaây ñeàu tieâu maát khoâng coøn khoå hay vui, nieäm buoâng xaû ñöôïc thanh tònh. Vaø an truï ñaày ñuû vaøo töù thieàn. Baáy giôø ngöôøi ñoù khoâng coøn nghó ñeán vieäc haïi mình, haïi ngöôøi hay mình ngöôøi ñeàu bò toån haïi, maø nghó veà vieäc laøm lôïi cho mình, lôïi ngöôøi, lôïi cho taát caû moïi ngöôøi trong nhieàu ñôøi, luoân ñem laïi nieàm vui veû an laïc cho taát caû moïi ngöôøi, luoân thöông xoùt taát caû coõi theá gian maø laøm nhöõng vieäc coù yù nghóa lôïi ích an laïc cho haøng trôøi, ngöôøi vaø khoâng toån haïi cho taát caû. Trong naøy goïi laø laïc (vui), nghóa laø do ñieàu naøy ñaõ khôûi leân, ñaõ coù söï meâ muoäi

ñaàn ñoän, yeáu keùm veà caùc tín, taán, nieäm, ñònh, tueä naêm caên. Vôùi naêm caên meâ muoäi ñaàn ñoän yeáu keùm nhö theá, neân hay laøm trì treä chaäm laïi vieäc chöùng ñöôïc caùc laäu taän voâ thöôïng. Trì (chaäm) noùi ôû ñaây, töùc laø khoâng nhanh choùng mau leï deã daøng, khoâng nhanh choùng chöùng ñaéc ñaïo quaû.

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 3 379

Noùi voâ thöôïng, nhö Theá Toân noùi: Ñoái vôùi caùc phaùp höõu vi vaø voâ vi thì Ta noùi söï lìa nhieãm laø caàn thieát baäc nhaát, raát ñaùng toân quyù, cao caû toät baäc. Ñoái vôùi phaùp voâ thöôïng ñeàu coù theå ñöôïc, tuøy ñöôïc, ñeàu tieáp xuùc vôùi moïi tieáp xuùc, coù theå chöùng ñöôïc taùc chöùng, neân goïi laø chöùng ñaéc. Noùi laäu taän, laäu laø ba laäu: Duïc höõu, voâ minh. Ñoái vôùi ba thöù laäu ñoù thì ñaõ ñoaïn döùt heát, thaät heát, ñeàu heát, khaép heát, heát vónh vieãn, dieät heát moät caùch veïn toaøn. Neân goïi laø laäu taän. Noùi thoâng haïnh, laø vôùi haïnh naøy thì vöôït thoaùt maïnh meõ sieâng naêng caàn maãn, ham muoán cao ñoä ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá maø tu haïnh hieän roõ quaùn. Ñoái vôùi caùc quaû vò Baát hoaøn, A-la-haùn maø tu haønh taùc chöùng. Ñoái vôùi caùc thaàn thoâng taùc chöùng trí caûnh (trí bieán hoùa thaàn thoâng) vaø trí chöùng thieân nhó thoâng, trí thaàn thoâng hieåu bieát taâm yù khaùc nhau cuûa moïi ngöôøi (tha taâm thoâng), trí thoâng suoát nghó nhôù roõ raøng caùc ñôøi kieáp quaù khöù cuûa mình vaø cuûa moïi ngöôøi, trí roõ bieát thaáu suoát moïi leõ töû sinh, trí ñaõ döùt tröø heát caùc laäu..., maø tu haønh taùc chöùng. Ñoái vôùi tham saân si kieâu maïn, caáu baån v.v..., ñeàu tu haïnh ñoaïn döùt. Do raát möïc cung kính, an truï, aân caàn traân troïng tö duy neân khaép nhieáp, laøm chuû ñöôïc moïi taâm sôû. Do nhaân toá ñoù, phaùp moân ñoù, lyù nghóa ñoù, caùi töôùng ñoù maø tu haïnh thoâng ñaït, neân goïi laø Laïc trì thoâng haïnh. Laïi vôùi haïnh nhö theá, ñoái vôùi yù nghóa mong caàu do tu taäp, tu taäp caøng nhieàu hôn neân hay ñöôïc, gioûi tuøy ñöôïc, gioûi tieáp xuùc vôùi moïi tieáp xuùc, gioûi chöùng ñöôïc taùc chöùng. Do ñoù maø goïi laø Laïc trì thoâng haïnh. Laïi vôùi haïnh nhö theá, do lôøi theâm lôøi, do töôûng ñeàu töôûng, neân ñaët ra maø noùi laø Laïc trì thoâng haïnh. Theá neân goïi laø Laïc trì thoâng haïnh. - Theá naøo laø Laïc toác thoâng haïnh? Ñaùp: Nhö Ñöùc Theá Toân noùi coù nhieàu vò Bí-soâ ñaõ lìa duïc vaø caùc phaùp xaáu aùc chaúng thieän, roäng noùi cho ñeán ñaõ nhaäp vaøo töù thieàn maø an truï ñaày ñuû ôû ñaáy. Baáy giôø ngöôøi naøy khoâng coøn nghó ñeán vieäc laøm toån haïi mình, haïi ngöôøi hay caû mình - ngöôøi ñeàu bò haïi, maø luoân nghó ñeán vieäc laøm lôïi mình, lôïi ngöôøi, laøm lôïi cho taát caû moïi ngöôøi trong nhieàu ñôøi, luoân ñem laïi nieàm vui veû an laïc cho taát caû. Luoân thöông xoùt coõi theá gian maø taïo caùc vieäc coù nghóa lyù, ích lôïi an laïc cho haøng trôøi, ngöôøi vaø khoâng toån haïi cho taát caû. Laïc (vui) noùi trong naøy, laø töø ñoù maø khôûi leân, sinh ra söï saùng suoát, lanh lôïi maïnh meõ ñaày ñuû veà naêm caên nhö tín v.v... Vôùi naêm caên saùng suoát lanh lôïi maïnh meõ ñaày ñuû ñoù, neân giuùp nhanh choùng chöùng ñöôïc laäu taän voâ thöôïng. Noùi nhanh choùng (toác), nghóa laø nhanh choùng mau leï deã daøng giuùp

cho chöùng ñaéc mau leï. Noùi voâ thöôïng, nhö Ñöùc Theá Toân noùi: Ñoái vôùi caùc phaùp höõu vi vaø voâ vi, Ta noùi vieäc lìa nhieãm laø caàn thieát baäc nhaát, ñaùng toân quyù nhaát, cao toät nhaát. Ñoái vôùi phaùp voâ thöôïng thì hay ñöôïc, tuøy ñöôïc, gioûi tieáp xuùc vôùi moïi tieáp xuùc, gioûi chöùng ñöôïc taùc chöùng, neân goïi laø chöùng ñaéc. Noùi laäu taän, laäu töùc laø ba thöù laäu: Duïc, höõu, voâ minh. Ñoái vôùi ba thöù laäu ñoù ñeàu ñaõ ñoaïn döùt heát, thaät heát, ñeàu heát, khaép heát, heát vónh vieãn, ñoaïn tröø thaät veïn toaøn. Noùi thoâng haïnh, nghóa laø vôùi haïnh naøy, thì vöôït thoaùt maïnh meõ, sieâng naêng caàn maãn, ham muoán cao ñoä ñoái vôùi boán Thaùnh ñeá maø tu haïnh hieän roõ quaùn. Ñoái vôùi caùc trí thaàn thoâng bieán hoùa moïi caûnh vaät, trí thieân nhó thoâng (tai thaàn), trí hieåu bieát söï sai khaùc cuûa taâm moïi ngöôøi (tha taâm thoâng), trí nhôù bieát ñaày ñuû roõ raøng caùc ñôøi quaù khöù cuûa mình vaø moïi ngöôøi, trí thaáu suoát moïi leõ töû sinh, trí dieät tröø heát caùc laäu..., thì tu haønh taùc chöùng. Ñoái vôùi tham saân si, kieâu maïn, caùc caáu baån v.v..., thì tu haïnh ñoaïn tröø döùt heát. Vì raát möïc cung kính, an truï, aân caàn traân troïng suy tö neân khaép nhieáp, laøm chuû ñöôïc moïi taâm sôû. Do nhaân toá ñoù, phaùp moân ñoù, lyù ñoù, töôùng ñoù maø tu haïnh thoâng ñaït, neân goïi laø Laïc toác thoâng haïnh. Laïi vôùi haïnh nhö theá, ñoái vôùi yù nghóa mong caàu, do tu taäp vaø tu taäp caøng nhieàu hôn neân hay ñöôïc, gioûi tuøy ñöôïc, gioûi tieáp xuùc vôùi moïi tieáp xuùc, gioûi chöùng ñöôïc taùc chöùng, neân goïi ñoù laø laïc toác thoâng haïnh. Laïi vôùi haïnh nhö theá, do lôøi theâm lôøi, töôûng ñeàu töôûng neân ñaët ra maø noùi laø laïc toác thoâng haïnh. Theá neân goïi laø Laïc toác thoâng haïnh. ÔÛ ñaây, neáu ñoái vôùi khoå trì thoâng haïnh maø tu taäp caøng nhieàu hôn leân, thì coù theå khieán khoå toác thoâng haïnh nhanh choùng ñöôïc vieân maõn. Neáu ñoái vôùi laïc trì thoâng haïnh, maø tu taäp vaø caøng tu taäp nhieàu hôn leân, thì coù theå khieán cho laïc toác thoâng haïnh mau ñöôïc vieân maõn. Laïi neáu ñoái vôùi khoå trì thoâng haïnh kia maø tu taäp vaø caøng tu taäp nhieàu hôn leân thì coù theå khieán cho laïc trì thoâng haïnh mau ñöôïc vieân maõn. Vaø neáu ñoái vôùi, khoå toác thoâng haïnh maø tu taäp, tu taäp caøng nhieàu maõi, thì coù theå khieán cho laïc toác thoâng haïnh mau choùng ñöôïc vieân maõn.

Phaåm 6: THAÙNH CHUÛNG

Moät thôøi, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm nguï nôi vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng Theä- ña, thuoäc thaønh Thaát-la-phieät. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo vôùi caùc Bí-soâ: Coù boán Thaùnh chuûng

(doøng gioáng Phaät) naøy thaät laø quyù baùu, chính laø doøng doõi thaät ñaùng meán thích,vì ôû hieän taïi khoâng heà coù taïp baån cuõng nhö chöa töøng coù vaø seõ chaúng bao giôø taïp baån, taát caû Sa-moân hoaëc Baø-la-moân, chuùng Thieân Ma Phaïm hoaëc coõi theá gian khaùc khoâng theå duøng phaùp naøo, caùch gì maø

cheâ bai nhaïo baùng ñöôïc. Nhöõng gì laø boán? Nghóa laø haøng ñeä töû Hieàn Thaùnh ña vaên cuûa Ta khi ñöôïc ngöôøi cuùng döôøng y phuïc thì lieàn sinh hyû tuùc (tri tuùc möøng cho laø ñuû), ca tuïng khen ngôïi taùnh hyû tuùc, khoâng bao giôø vì vieäc mong tìm y phuïc maø ñeå cho theá gian cheâ cöôøi. Neáu tìm coù thì khoâng heà buoàn phieàn than traùch, daãn ñeán vieäc ngoùng coå kieám tìm, vuoát ngöïc töùc toái buoàn phieàn. Neáu khi tìm coù roài thì ñuùng phaùp maø thoï duïng, khoâng heà ham thích meâ maån ñôøi, roài tích chöùa giaáu gieám... Ñeán khi thoï duïng thì luoân nghó ñeán caùc loãi laàm sai traùi cuûa mình vaø quyeát loøng tính chuyeän xuaát ly giaûi thoaùt. Ngöôøi naøy vì khi ñöôïc y phuïc maø hyû tuùc neân khoâng bao giôø leân maët khinh cheâ mieät thò keû khaùc, maø luoân luoân sieâng naêng töï khuyeân raên khích leä, luoân buoäc nieäm vaøo chaùnh tri. Ñoù goïi laø an truï vaøo Thaùnh chuûng coå xöa. Ngöôøi ñeä töû nhö theá khi ñöôïc thöùc aên uoáng lieàn sinh hyû tuùc, roäng noùi nhö tröôùc ñaõ keå. Ngöôøi ñeä töû nhö theá, khi ñöôïc ngoïa cuï giöôøng naèm lieàn sinh hyû tuùc, roäng noùi nhö tröôùc... Ngöôøi ñeä töû nhö theá, aùi vaø laïc ñaõ ñoaïn döùt, sieâng naêng chuyeân caàn tìm hoïc phöông caùch ñoaïn tröø aùi laïc ham muoán, vaø raát öa thích vieäc tu taäp sieâng naêng chuyeân caàn hoïc hoûi veà vieäc tu taäp aùi laïc. Vì nhö theá neân ngöôøi ñoù ñaõ tu taäp ñoaïn tröø ñöôïc aùi laïc ham thích khoâng bao giôø mieät thò khinh khi keû khaùc. Traùi laïi luoân sieâng naêng töï khích leä mình thöôøng buoäc nieäm vaøo chaùnh tri. Ñoù goïi laø an truï vaøo doøng doõi Hieàn Thaùnh töï ngaøn xöa. Ñoù laø haøng ñeä töû Hieàn Thaùnh ña vaên cuûa Ta, luoân thaønh töïu ñöôïc boán thöù Thaùnh chuûng nhö theá, neân khaép Ñoâng Taây Nam Baéc naøy, nhöõng choã naøo khoâng ai theøm ôû, nhöng ngöôøi naøy laïi coù theå ôû ñöôïc, vì vui hay khoâng vui, thích hay khoâng thích, ngöôøi aáy ñeàu coù theå chòu ñöïng ñöôïc. Baáy giôø, Theá Toân muoán toùm taét caùc nghóa tröôùc ñaây neân noùi keä: Duõng khoâng öa ôû ñoù, Ngöôøi aáy öa ôû ñoù, Khoâng vui öa caùi öa, Ngöôøi ñoù chòu ñöïng ñöôïc. Ñaõ buoâng boû tham duïc, Khoâng vaät naøo ngaên ngaïi, Vaøng roøng Nam Thieäm-boä, Thì ai khen cheâ ñöôïc.

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 3 382

Coù boán thöù Thaùnh chuûng laø cao quyù. Noùi boán thöù Thaùnh chuûng ñoù laø gì? Ñoù laø taát caû Phaät vaø caùc haøng ñeä töû cuøng chung moät thi thieát laø toái thaéng. Laø doøng doõi, thì taát caû chö Phaät cuøng caùc haøng ñeä töû ñaõ töø xa xöa khoâng phaûi laø cuøng doøng hoï ôû chung moät nhaø. Thaät ñaùng meán thích, thì boán Thaùnh chuûng naøy laø taát caû chö Phaät cuøng caùc haøng ñeä töû, töø xa xöa ñeán nay suoát caû ngaøy ñeâm, trong moïi thôøi gian ñeàu meán thích chaùnh phaùp. Hieän khoâng taïp nhieãm, laø boán Thaùnh chuûng naøy trong hieän taïi khoâng laøm nhöõng ñieàu xaáu aùc, baát thieän, hoaëc gaàn guõi nhöõng nôi sình laày oâ nhieãm cuûa toäi aùc, khoâng coù tính chaát loän xoän, nhieãm baån, maø laïi hay xa lìa chuùng. Chöa töøng coù taïo nhieãm laø boán Thaùnh chuûng naøy, ôû quaù khöù khoâng laøm caùc ñieàu xaáu aùc chaúng thieän hoaëc gaàn guõi nôi sình laày cuûa toäi aùc, khoâng coù töï taùnh loän xoän nhieãm baån, maø laïi hay xa lìa töø boû chuùng. Seõ khoâng bao giôø coù taïp nhieãm, töùc laø boá Thaùnh chuûng naøy

ôû ñôøi vò lai seõ khoâng heà laøm caùc ñieàu xaáu aùc, caùc phaùp chaúng thieän, hoaëc gaàn guõi nôi sình laày cuûa toäi aùc, khoâng coù töï taùnh (taùnh) loän xoän, nhieãm baån, maø laïi gioûi xa lìa töø boû chuùng. Cho neân caùc haøng Sa-moân v.v..., khoâng theå duøng phaùp naøo, caùch gì maø cheâ bai nhaïo baùng hoï ñöôïc, thì boán Thaùnh chuûng naøy khoâng phaûi laø taát caû chö Phaät vaø haøng ñeä töû, hoaëc laø caùc baäc Hieàn Thaùnh cao quyù, caùc baäc Thieän só..., coù theå cheâ bai huûy baùng ñöôïc. Nghóa laø caùc thaùnh chuûng ñoù ñoái vôùi nhöõng keû haï tieän thaáp keùm vaø phaùp chaúng thieän, maø tin theo laøm theo laø töï haïi mình, haïi ngöôøi, hoaëc mình vaø ngöôøi ñeàu toån haïi, laïi hay tieâu dieät trí tueä, hay ngaên trôû caùc loaïi ñoù, laøm chöôùng ngaïi Nieát-baøn. Neáu haïng ñoù laøm caùc phaùp naøy (ñieàu ñoù) thì khoâng sinh trí tueä, khoâng daãn ñeán Boà-ñeà, khoâng theå chöùng ñöôïc Nieát-baøn. Nhöõng Thaùnh chuûng naøy khoâng phaûi laø phaùp ñeå haïng kia cheá nhaïo huûy baùng. Khi tuøy luùc coù ñöôïc y phuïc lieàn sinh hyû tuùc, nghóa laø tuøy luùc coù ñöôïc thöù y phuïc phaán taûo hay coù ñöôïc thöù y phuïc do thí chuû cuùng döôøng, duø xaáu hay ñeïp ñeàu sinh loøng hyû tuùc, caàu ñöôïc duøng ñeå che thaân, ngaên noùng laïnh maø thoâi. Khen ngôïi taùnh hyû tuùc nghóa laø luoân khen ngôïi raèng ñoái vôùi vieäc coù ñöôïc y phuïc maø bieát hyû tuùc, ñoù laø töø hyû tuùc naøy seõ daãn ñeán suoát ñôøi (tröôøng ñaï) thieåu duïc hyû tuùc, taùnh giaûn dò deã soáng deã ñuû. Luoân giaûm töø caùc vieäc aùc, theâm lôùn caùc nghieäp thieän, neân nhanh choùng ñöôïc vieân maõn, coù nhieàu phöôùc ñöùc. Ñoái vôùi caùc vaät thöôøng duøng luoân

bieát chöøng möïc ñoä löôïng, neân luoân khieán mình vaø ngöôøi, thaân taâm ñeàu ñöôïc nghieâm tònh. Thöôøng luoân khen ngôïi, töùc laø khoâng noùi nhieàu, noùi hoaøi, chæ khi naøo thaáy vieäc ñaùng noùi thì tuøy tröôøng hôïp, tuøy duyeân maø noùi, khieán ngöôøi khaùc phaûi khaâm phuïc, toân troïng söï hyû tuùc naøy vaäy. Khoâng vì caàu tìm y phuïc maø khieán theá gian deø bæu khinh khi, nghóa laø ngöôøi ñeä töû Phaät khoâng phaûi laø loaïi ngöôøi vì mong caàu y phuïc maø ñeán nhaø thí chuû giaû daïng oai nghi, baøy lôøi noùi naêng bieän luaän, maïo töôùng mieät maøi ñau khoå chæ laø ñeå duï lôïi, khieán cho ngöôøi ñôøi laém lôøi deø bæu khinh khi. Caùc haøng ñeä töû Phaät khoâng theå gioáng vôùi haïng naøy neân khoâng bò ngöôøi khaùc baøn taùn cheâ cöôøi. Neáu caàu khoâng ñöôïc thì cuõng khoâng aùo naõo buoàn than, laø ñeä töû Phaät khi mong caàu aên maëc gaëp luùc khoâng ñöôïc nhö yù thì cuõng khoâng heà aùo naõo buoàn than hoaëc ngoùng coå troâng mong, voã ngöïc töùc toái buoàn phieàn, coù nghóa laø loøng noùng naûy böùt röùt, ñeàu noùng, noùng khaép, trong loøng giaän hôøn uaát öùc nhö kinh hoaøng boûng chaùy, saàu lo hoái haän, nhö teân ñoäc baén truùng tim, khoâng bieát phaûi xöû söï ra sao, chæ bieát luoân luoân buoàn phieàn oaùn traùch khaån caàu tha thieát, goïi chung laø aùo. Than, nghóa laø taâm buoàn raàu noùng naûy böïc boäi nhö theá roài thì nghó: Ta khoâng coù y phuïc bieát phaûi duøng phöông caùch naøo maø töï cöùu ñaây? Nhaân ñoù maø phaùt ra voâ soá lôøi leõ noùi veà yù nghó cuûa mình, goïi chung laø than thôû. Ngoùng coå mong tìm laø buoàn phieàn than thôû xong roài, lieàn ngoùng coå

mong sao thí chuû ñeå yù ñeán (hoaëc ñoåi yù cho theâm thöù toát). Vuoát ngöïc buoàn phieàn, laø ñôïi maõi maø chaúng coù ñöôïc, heát ñöôøng hy voïng neân ñaønh vuoát ngöïc buoàn phieàn. Caùc ñeä töû cuûa Phaät thì khoâng bao giôø laøm caùc vieäc nhö theá. Neáu caàu ñöôïc roài thì ñuùng phaùp maø thoï duïng, loøng khoâng heà ñaém tröôùc ham thích meâ maån, roài giaáu gieám taøng tröõ chöùa nhoùm. Noùi laø ñam meâ ñaém tröôùc, ñeàu laø chæ roõ taùnh tham aùi, duø tröôùc hay sau, coù naëng hay nheï, cuõng phaân bieät roõ raøng caùc ngoâi thöù phaân löôïng. Ñeán khi thoï duïng thì chæ nghó ñeán caùc loãi laàm tai hoïa, chæ moät loøng nghó ñeán chuyeän xuaát ly giaûi thoaùt, laø caùc ñeä töû Phaät khi thoï duïng caùc thöù y phuïc coù ñöôïc, thì thöôøng thaáy nhöõng tai hoïa loãi laàm. Nghóa laø nhöõng thöù y phuïc naøy luoân voâ thöôøng bieán ñoäng. Khi mong tìm thì toán bieát bao coâng khoù meät nhoïc, roài thoï duïng khoâng ñuùng phaùp thì sinh nhieàu taät beänh, laø caùc phaùp maát maùt hö hoaïi, laø caùc söï theâm nhieàu giaûm bôùt. Vì taïm ñöôïc roài laïi maát ñi, nhanh choùng khoâng ngöøng nghæ. Xöa laø khoâng maø nay laïi coù, ñaõ coù roài laïi hoaøn khoâng, chaúng theå baûo ñaûm tin

caäy ñöôïc. Laïi khi thoï duïng thì chæ nghó bieát moät vieäc laø xuaát ly. Luoân thaønh töïu vieäc tieán ñeán trí tueä xuaát ly giaûi thoaùt. Vì muoán chöùng nhaäp Nieát-baøn maø thoï duïng y phuïc naøy. Laïi khi thoï duïng thì tröôùc heát phaûi ñieàu phuïc cheá ngöï tham duïc, keá ñeán phaûi ñoaïn tröø tham duïc, sau heát laø thoaùt khoûi tham duïc. Do nhaân duyeân naøy maø taâm lìa nhieãm vaø ñöôïc giaûi thoaùt. Ngöôøi naøy do khi ñöôïc y phuïc maø bieát hyû tuùc, khoâng laøm cao leân maët khinh cheâ mieät thò ngöôøi khaùc, laø ngöôøi ñeä töû Phaät naøy tuy ñoái vôùi vieäc ñöôïc y phuïc luoân bieát hyû tuùc nhöng khoâng bao giôø leân maët khi ngöôøi, khoâng gioáng nhö moät keû yû mình coù ñöôïc hyû tuùc maø kieâu ngaïo phaùch loái khoe: Chæ coù ta bieát thieåu duïc hyû tuùc nhö theá, chæ coù ta laø khoâng ñoøi hoûi bieát tri tuùc, khoâng laém chuyeän laém ñieàu, laø keû ít söï vieäc, ít taïo taùc, ít ham thích meâ ñaém nhaát, chæ coù ta bieát soáng giaûn dò, deã soáng deã ñuû, luoân bieát giaûm thieåu caùc ñieàu aùc, theâm nhieàu caùc nghieäp thieän. Neân mau ñöôïc vieân maõn troïn veïn, coù nhieàu phöôùc ñöùc. Ñoái vôùi caùc vaät thöôøng duøng luoân bieát chöøng möïc ñoä löôïng. Hay kheùo vì ngöôøi khaùc maø ca tuïng ngôïi khen phaùp hyû tuùc. Khoâng nhö moät soá ngöôøi do bieát soáng hyû tuùc maø khinh thò ngöôøi khaùc raèng: Maáy oâng Bí-soâ khaùc..., coù oâng naøo bieát soáng thieåu duïc hyû tuùc ñaâu! Coù ai maø ít ñoøi hoûi, ít vieäc ít ñieàu ñaâu... roäng noùi cho ñeán coù ai bieát vì ngöôøi khaùc maø khen ngôïi ca tuïng phaùp hyû tuùc ñaâu! Caùc haøng ñeä töû Phaät ñeàu khoâng bao giôø laøm caùc vieäc ñoù, maø luoân luoân töï saùch taán, töï raên mình luoân buoäc nieäm vaøo chaùnh tri. Nghóa laø ngöôøi ñeä töû Phaät ñoái vôùi vieäc tuøy nghi coù ñöôïc y phuïc thì bieát hyû tuùc, ñuùng nhö phaùp maø thoï duïng, khoâng heà ñaém meâ nhieãm tröôùc, hay ngaãm nghó caùc loãi laàm tai hoïa, luoân chaùnh tri lo vieäc giaûi thoaùt xuaát ly. Khoâng bao giôø khinh mieät ngöôøi khaùc, laïi thöôøng sieâng naêng töï khuyeán khích raên mình, luoân chaùnh nieäm chaùnh tri. Noùi töï khuyeán khích raên mình, töùc laø

chæ cho söï tinh taán sieâng naêng, chuyeân caàn coá gaéng. Chaùnh tri, töùc laø chaùnh kieán, thaáy bieát ñuùng ñaén. Heä nieäm, töùc laø chæ veà chaùnh nieäm. ÔÛ ñaây toùm löôïc chæ roõ ba chi ñaïo cuûa baûy giaùc chi neân goïi laø an truï. Thaùnh chuûng coå tích (gioáng thaùnh ngaøn xöa). Caâu Thaùnh chuûng coå tích tröôùc laø chæ cho caùc ñeä töû Phaät ñaõ thaønh töïu ñieàu phuïc ñöôïc caùc nghieäp thieän, taâm yù an vui nhö tröôùc ñaõ noùi. Coøn Thaùnh chuûng coå tích sau laø noùi roõ raèng töø xöa ñeán nay taát caû caùc baäc Hieàn Thaùnh ñeàu nöông

theo doøng Thaùnh nhö theá maø tu taäp, tu taäp thaät nhieàu thì môùi ñeán ñöôïc choã roát raùo. An truï noùi trong naøy, laø noùi veà caùc ñeä töû Phaät ñoái vôùi vieäc tuøy luùc coù ñöôïc y phuïc maø bieát hyû tuùc, laïi caøng coá gaéng taïo theâm nhieàu ñieàu thieän höõu laäu vaø ñaïo voâ laäu, caùc thöù an truï ñeàu truï, truï khaép, truï gaàn... Ngöôøi ñeä töû nhö theá tuøy nghi ñöôïc aên uoáng lieàn bieát hyû tuùc. Nghóa laø haøng ñeä töû Hieàn Thaùnh ña vaên cuûa Phaät khi ñi khaát thöïc ñöôïc caùc thöùc aên uoáng, hoaëc ñöôïc môøi thænh cuùng döôøng maø ñöôïc aên uoáng, duø ngon hay dôû cuõng ñeàu neân bieát hyû tuùc, chæ laø ñeå nuoâi thaân cho qua côn ñoùi khaùt. Roäng noùi nhö tröôùc, nghóa laø khen ngôïi ca tuïng, hyû tuùc v.v... Roäng noùi nhö tröôùc ñaõ noùi veà vieäc coù ñöôïc y phuïc maø bieát hyû tuùc. Caùc vò ñeä töû nhö theá, khi ñöôïc ngoïa cuï lieàn bieát hyû tuùc, laø haøng ñeä töû Hieàn Thaùnh ña vaên cuûa Phaät khi nhaän ñöôïc toïa cuï ñeå traûi beân goác caây, hoaëc ñeå traûi trong phoøng xaù laàu ñaøi, duø toát hay xaáu ñeàu neân sinh loøng bieát hyû tuùc. Ñaây laø vaät giuùp thaân khi quaù meät moûi maø ngoài naèm nghæ ngôi. Roäng noùi nhö tröôùc, töùc laø khen ngôïi phaùp hyû tuùc v.v..., cuõng roäng noùi nhö tröôùc ñaõ noùi khi ñöôïc y phuïc maø sinh loøng hyû tuùc... Caùc vò ñeä töû nhö theá ñoaïn döùt aùi duïc v.v..., nghóa laø caùc haøng ñeä töû Hieàn Thaùnh ña vaên cuûa Phaät thöôøng lo ñoaïn aùi vaø tu aùi. Luoân ham thích vieäc tu taäp ñoaïn tröø, sieâng naêng chuyeân caàn tìm hoïc caùc phöông caùch ñoaïn vaø tu aùi laïc. Theá naøo laø ñoaïn aùi vaø tu aùi? Nghóa laø neáu chöa ñoaïn tröø heát caùc phaùp chaúng thieän, chöa tu taäp caùc phaùp thieän, neân khoâng ham thích, khoâng voâ cuøng ham thích caùc vieäc tu taäp vaø ñoaïn tröø, do ñoù maø coù vieäc ngoùng coå daùo daùt troâng chôø tìm kieám. Coøn nhö ai ñaõ ñoaïn caùc nghieäp aùc chaúng thieän, tu taäp caùc phaùp thieän, thì ngöôøi naøy ham thích, raát ham thích caùc vieäc tu vaø ñoaïn, thaønh thöû khoâng coù vieäc ngoùng coå troâng chôø. Theá naøo laø ham thích (nhaïo) vieäc tu taäp ñoaïn tröø? Nghóa laø raát ham thích vieäc ñoaïn tröø vaø tu taäp, caøng coá gaéng theâm nhieàu ñeå sieâng naêng chuyeân caàn hoïc taäp. Do ngöôøi naøy ñaõ ñoaïn tröø vaø tu taäp caùc aùi laïc nhö theá, nhöng khoâng bao giôø yû mình maø khinh ngöôøi khaùc, nghóa laø ngöôøi ñeä töû Phaät tuy ñaõ ñoaïn tröø vaø tu taäp caùc aùi laïc, tuy ñaõ sieâng naêng chuyeân caàn hoïc hoûi, nhöng khoâng bao giôø gioáng nhö moät loaïi ngöôøi chính vì söï ham thích vaø ñoaïn tröø naøy maø yû mình khoe raèng: Ta ñaõ ñöôïc thieåu duïc hyû tuùc, ít ham muoán ñoøi hoûi bieát tri tuùc, khoâng laém vieäc laém ñieàu, raát ít baøy ñaët gaây taïo hoaëc ñam meâ ñaém tröôùc, deã soáng deã ñuû luoân giaûm

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 3 386

bôùt caùc ñieàu aùc, theâm lôùn caùc vieäc thieän, ham thích öa chuoäng söï tu taäp ñoaïn tröø, luoân sieâng naêng chuyeân caàn hoïc taäp vieäc ñoaïn tröø vaø tu taäp caùc söï ham muoán öa thích (aùi laïc), chaúng phaûi nhö moät loaïi ngöôøi do söï ham thích vieäc tu vaø ñoaïn aùi laïc ñoù maø daáy leân khinh cheâ ngöôøi khaùc raèng: Caùc oâng Bí-soâ khaùc ñeàu khoâng heà bieát thieåu duïc hyû tuùc laø gì, haõy coøn laém söï nhieàu vieäc..., roäng noùi cho ñeán laø bieát ham thích vieäc tu taäp vaø ñoaïn tröø, luoân coá gaéng sieâng naêng chuyeân caàn hoïc hoûi caùc vieäc ñoaïn tröø, tu taäp caùc ham thích aùi laïc. Caùc haøng ñeä töû Phaät ñeàu khoâng bao giôø laøm caùc vieäc nhö theá, maø luoân töï khuyeán khích mình, bieát ñuùng nghó ñuùng, ñoù goïi laø an truï trong doøng Thaùnh chuûng ngaøn xöa, cuõng roäng giaûi thích nhö tröôùc veà nhöõng söï khaùc nhau. An truï noùi trong naøy laø chæ roõ cho caùc ñeä töû Phaät ñoái vôùi vieäc ñoaïn tröø vaø tu taäp caùc aùi laïc, coá gaéng taêng theâm nhieàu caùc phaùp thieän höõu laäu vaø ñaïo voâ laäu, caùc thöù an truï ñeàu truï, truï khaép, truï gaàn. ----------

Phaåm 7: CHAÙNH THAÉNG, Phaàn 1

Thuôû aáy, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm, truù nôi vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng Theä- ña, thuoäc thaønh Thaát-la-phieät. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo vôùi chuùng Bí-soâ: Coù boán thöù Chaùnh thaéng (boán ñieàu cao quyù) ñoù laø: 1. Caùc ñieàu aùc, chaúng thieän ñaõ sinh ra, haõy ñoaïn tröø ñi! Neân khôûi loøng ham thích khôi daäy taùnh sieâng naêng chuyeân caàn, luoân coá gaéng giöõ gìn, kieàm cheá taâm mình. 2. Caùc ñieàu aùc, chaúng thieän chöa sinh ra, haõy khieán noù ñöøng sinh. Neân khôûi loøng ham thích khôi daäy taùnh sieâng naêng, luoân coá gaéng giöõ gìn, kieàm cheá taâm mình. 3. Caùc ñieàu thieän chöa sinh, phaûi khieán chuùng sinh ra. Neân khôûi loøng ham thích khôi daäy taùnh sieâng naêng, luoân coá gaéng giöõ gìn, kieàm cheá taâm mình. 4. Caùc ñieàu thieän ñaõ sinh roài, neân kieân trì laøm maõi khoâng queân buoâng boû. Luoân tu taäp ñaày ñuû, nuoâi döôõng cho noù taêng theâm maõi leân, ñeán ñöôïc trí tueä taùc chöùng roäng lôùn môùi thoâi. Neân khôûi loøng ham thích khôi daäy taùnh sieâng naêng coá gaéng giöõ gìn, kieàm cheá taâm mình. Khi ñoù, Ñöùc Theá Toân muoán toùm taét caùc nghóa treân neân ñoïc keä: Khi môùi tu Chaùnh thaéng, Ñaõ thaéng ñöôïc sinh töû, Neáu tu ñeán bôø kia,

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 3 387

Thì deïp tan quaân ma. Nhieàu ñöùc, lìa traàn caáu, Khoâng bò duyeân aùc ngaên, Ñeán Nieát-baøn bôø kia, Chöùng cöïc laïc voâ cöïc. 1. Caùc ñieàu aùc chaúng thieän ñaõ sinh roài thì haõy ñoaïn tröø. Neân khôûi loøng ham thích khôi daäy taùnh sieâng naêng, luoân coá gaéng giöõ gìn, saùch taán khuyeân nhaéc taâm mình. Hoûi: Theá naøo laø caùc ñieàu aùc chaúng thieän ñaõ sinh roài? Ñaùp: Nghóa laø trong ñôøi quaù khöù vaø hieän taïi coù naêm thöù maøn che kín, ñoù laø: 1. Tham duïc. 2. Giaän döõ. 3. Hoân traàm tuøy mieân. 4. Traïo cöû oá taùc. 5. Nghi ngôø. Theá naøo laø caùc ñieàu aùc ñaõ sinh haõy dieät tröø laø phaùp chaùnh thaéng? Nghóa laø coù thaày

Bí-soâ vì muoán dieät tröø maøn tham duïc ñaõ sinh, neân ñuùng lyù maø suy nghó: Caùi maøn che tham duïc ñoù thaät laø quaù tai aùc loãi laàm, ñoù laø phaùp chaúng thieän, chæ coù keû haï tieän thaáp heøn môùi tin töôûng laøm theo, coøn Phaät vaø ñeä töû cuûa Ngaøi, caùc baäc Thieän só thì ñeàu chaùn cheâ gheâ tôûm. Vì noù laøm haïi mình, haïi ngöôøi, hoaëc mình vaø ngöôøi ñeàu haïi. Noù tieâu dieät trí tueä, laøm trôû ngaïi Boà ñeà, ngaên chöùng Nieát-baøn. Neáu ai laøm caùc ñieàu ñoù thì khoâng sinh ñöôïc trí tueä saùng suoát, khoâng tieán ñeán Boà-ñeà, khoâng chöùng Nieát-baøn. Suy nghó nhö theá roài lieàn khôi daäy taùnh sieâng naêng theá löïc voâ cuøng maïnh meõ, söùc haêng haùi khoù ngaên, loøng coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Vôùi con ñöôøng ñoù, ñaïo lyù ñoù goïi laø phaùp Chaùnh thaéng ñoaïn döùt caùc tham duïc ñaõ sinh. Ngöôøi naøy vôùi ñaïo lyù ñoù maø tu taäp, tu taäp caøng nhieàu maõi leân thì ñoaïn tröø ñöôïc caùc maøn che tham duïc ñaõ sinh. Khôûi loøng ham thích, laø ñeå ñoaïn tröø maøn tham duïc ñaõ sinh, lieàn khôûi vaø sinh caùc thöù caàn sinh khôûi, tuï taäp vaø xuaát hieän caùc yù thích vui veû caàu mong tieán tôùi. Ngöôøi naøy vôùi caùc yù ham thích ñoù lieàn ñoaïn tröø ñöôïc maøn tham duïc ñaõ sinh. Khôûi daäy taùnh sieâng naêng, laø ñeå ñoaïn tröø tham duïc ñaõ sinh neân khôi daäy taùnh sieâng naêng, roäng noùi cho ñeán loøng coá gaéng khoâng ngöøng. Ngöôøi naøy, do ñoù maø ñoaïn tröø ñöôïc tham duïc ñaõ sinh. Saùch taán khuyeán khích taâm mình, laø ñeå ñoaïn tröø caùc tham duïc ñaõ sinh maø luoân sieâng naêng chuyeân caàn tu taäp, loøng cuøng laøm vôùi caùc thöù

vui möøng, khích leä khuyeân nhaéc, vôùi buoâng xaû vaø ñònh, nhöng khoâng heà coù maët cuûa söï heøn keùm meâ môø. Ngöôøi ñoù do taâm tu taäp nhö theá, cho neân lieàn ñoaïn tröø ñöôïc tham duïc ñaõ sinh. Giöõ gìn kieàm cheá taâm laø ñeå caét ñöùt maøn tham duïc ñaõ sinh maø giöõ taâm tu taäp taùm chi Thaùnh ñaïo, töùc laø töø Chaùnh kieán ñeán Chaùnh ñònh. Ngöôøi naøy do caùch ñoù (ñaïo) maø giöõ loøng tu taäp, tu taäp nhieàu hôn, lieàn ñoaïn tröø ñöôïc maøn tham duïc ñaõ sinh. Laïi coù vò Bí-soâ vì ñoaïn tröø maøn tham duïc ñaõ sinh, neân ñuùng lyù maø suy nghó: Xuaát gia coù coâng ñöùc, söï xuaát gia ñoù thaät laø phaùp thieän, ñoù laø ñieàu raát ñaùng quyù troïng toân kính, neân tin hieåu thoï trì tuaân laøm, Ñöùc Phaät vaø caùc ñeä töû, caùc baäc Thieän só ñeàu cuøng vui möøng khen ngôïi. Vì noù khoâng laøm haïi mình, haïi ngöôøi, khoâng haïi caû mình vaø ngöôøi maø khieán theâm lôùn trí tueä, khoâng ngaên trí tueä, khoâng chöôùng ngaïi Nieát-baøn thöôøng sinh trí tueä saùng suoát, hay daãn ñeán Boà-ñeà, hay chöùng Nieát-baøn... Suy nghó nhö theá roài, lieàn khôi daäy taùnh sieâng naêng..., roäng noùi cho ñeán loøng sieâng naêng khoâng ngöøng. Con ñöôøng ñoù, ñaïo lyù naøy goïi laø phaùp Chaùnh thaéng ñoaïn döùt ñöôïc caùc tham duïc ñaõ sinh. Do con ñöôøng naøy, ngöôøi aáy ñaõ tu taäp vaø caøng tu taäp nhieàu maõi, neân ñoaïn tröø ñöôïc maøn tham duïc ñaõ sinh. Vaø khôûi loøng ham thích cho ñeán vieäc khích leä taâm, giöõ gìn kieàm cheá taâm..., ñeàu nhö tröôùc ñaõ noùi... Laïi coù vò Bí-soâ vì muoán caét ñöùt maøn tham duïc ñaõ sinh, neân ñuùng lyù maø suy nghó: Maøn tham duïc aáy gioáng nhö beänh ung nhoït, nhö khoå naïn cuûa teân ñoäc, luoân luoân laø voâ thöôïng, khoå, khoâng, voâ ngaõ, luoân chuyeån ñoäng

khoâng ngöøng, meät moûi raõ rôøi, oám yeáu. Noù laø phaùp maát maùt hö hoaïi, nhanh choùng khoâng döøng, hö hao muïc raõ khoâng thöôøng coøn, khoâng theå baûo ñaûm tin töôûng ñöôïc, noù laø phaùp luoân bieán ñoåi hö hoaïi... Suy nghó nhö theá, neân khôi daäy taùnh sieâng naêng..., Roäng noùi cho ñeán loøng sieâng naêng maõi khoâng ngöøng nghæ. Con ñöôøng ñoù, ñaïo lyù ñoù goïi laø phaùp Chaùnh thaéng ñoaïn tröø döùt haún maøn tham duïc ñaõ sinh. Ngöôøi ñoù vôùi con ñöôøng aáy ñaõ tu taäp, caøng tu taäp nhieàu maõi leân, lieàn ñoaïn döùt ñöôïc maøn tham duïc ñaõ sinh. Vaø khôûi loøng ham thích..., cho ñeán khích leä taâm, kìm giöõ taâm, ñeàu nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi coù vò Bí-soâ, vì muoán ñoaïn tröø maøn tham duïc ñaõ sinh, neân ñuùng lyù maø suy nghó raèng: Dieät laø tòch tónh vaéng laëng, coøn ñaïo thì ñöa ñeán vieäc xuaát ly giaûi thoaùt. Suy nghó nhö theá neân khôi daäy taùnh sieâng naêng..., roäng noùi cho ñeán loøng luoân sieâng naêng maõi khoâng ngöøng nghæ. Con ñöôøng naøy goïi laø phaùp Chaùnh thaéng dieät tröø haún maøn tham duïc ñaõ sinh... Ngöôøi aáy ñoái vôùi con ñöôøng ñoù ñaõ tu taäp vaø tu taäp nhieàu hôn, neân

lieàn ñoaïn tröø ñöôïc tham duïc ñaõ sinh. Vaø khôûi loøng ham thích cho ñeán khích leä taâm, kìm giöõ taâm, ñeàu nhö tröôùc ñaõ noùi. Coøn boán thöù maøn che kia (saân giaän hoân traàm traïo cöû v.v...) thì gioáng nhö tham duïc ñaõ noùi. Chæ coù söï sai khaùc laø thay vì noùi tham duïc thì noùi laø giaän hôøn, hoân traàm v.v... Laïi coù vò Bí-soâ vì muoán ñoaïn tröø taát caû caùc ñieàu aùc, chaúng thieän ñaõ sinh, ñuùng lyù maø suy nghó: Caùc ñieàu aùc chaúng thieän ñoù thaät laø tai quaùi toäi loãi. Noù laø phaùp chaúng thieän. Chæ coù keû heøn haï thaáp keùm môùi tin töôûng laøm theo..., roäng noùi cho ñeán khoâng chöùng Nieát-baøn... Suy nghó nhö theá neân khôi daäy taùnh sieâng naêng chuyeân caàn..., roäng noùi cho ñeán loøng sieâng naêng maõi khoâng ngöøng nghæ. Con ñöôøng naøy goïi laø phaùp Chaùnh thaéng ñoaïn tröø heát taát caû caùc chuûng loaïi xaáu aùc baát thieän. Ñoái vôùi con ñöôøng ñoù ngöôøi aáy ñaõ tu taäp vaø caøng tu taäp nhieàu maõi leân, cho neân lieàn ñoaïn tröø ñöôïc taát caû caùc chuûng loaïi cuûa nhöõng ñieàu aùc chaúng thieän ñaõ sinh. Khôûi loøng ham thích laø ñeå ñoaïn tröø taát caû caùc ñieàu aùc chaúng thieän ñaõ sinh, neân khôûi ñeàu khôûi..., roäng noùi cho ñeán mong caàu tieán leân... Ngöôøi naøy ñaõ sinh khôûi caùc ham thích neân ñoaïn tröø ñöôïc ñieàu aùc chaúng thieän ñaõ sinh. Khôûi daäy taùnh sieâng naêng, laø vì muoán ñoaïn tröø taát caû chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh maø khôi daäy taùnh sieâng naêng..., roäng noùi cho ñeán loøng luoân coá gaéng maõi khoâng ngöøng nghæ. Ngöôøi naøy do ñoù lieàn ñoaïn tröø ñöôïc heát caùc chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh. Khích leä taâm laø vì ñoaïn tröø taát caû chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh, maø sieâng naêng chuyeân caàn tu taäp, taâm cuøng laøm vôùi möøng vui..., roäng noùi cho ñeán taän cuøng laøm vôùi ñònh..., ngöôøi aáy do tu taäp caùi taâm nhö theá, neân ñoaïn tröø ñöôïc taát caû chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh. Kìm giöõ taâm laø ñeå ñoaïn tröø taát caû chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh, maø giöõ taâm tu taäp taùm chi Thaùnh ñaïo. Ñoái vôùi ñaïo lyù naøy, ngöôøi aáy giöõ taâm tu taäp,

caøng tu taäp nhieàu maõi leân, neân ñoaïn tröø ñöôïc taát caû caùc chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh. Laïi coù vò Bí-soâ muoán ñoaïn tröø ñöôïc taát caû caùc chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh, neân ñuùng lyù maø suy nghó: Xuaát gia coù coâng ñöùc, xuaát gia nhö theá laø phaùp thieän chaân thaät, laø ñieàu quyù baùu cao caû. Vaäy neân tin hieåu vaø thoï trì tuaân haønh..., roäng noùi cho ñeán gioûi chöùng ñöôïc Nieát-baøn... Suy nghó theá roài lieàn khôi daäy taùnh sieâng naêng..., roäng noùi cho ñeán taâm sieâng naêng maõi khoâng ngöøng. Con ñöôøng naøy goïi laø phaùp Chaùnh thaéng, ñoaïn tröø heát taát caû caùc chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ

sinh. Do con ñöôøng naøy, maø ngöôøi aáy tu taäp vaø caøng tu taäp nhieàu maõi leân, neân lieàn ñoaïn tröø ñöôïc taát caû caùc chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh. Vaø vieäc khôûi loøng ham thích cho ñeán khích leä taâm, kìm giöõ taâm, ñeàu nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi coù vò Bí-soâ vì muoán ñoaïn tröø taát caû caùc chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh, neân ñuùng lyù maø suy nghó: Caùc ñieàu aùc baát thieän kia gioáng nhö beänh ung nhoït ñoäc, roäng noùi cho ñeán noù laø phaùp bieán dôøi hö hoaïi. Sieâng naêng nhö theá, neân khôi daäy taùnh sieâng naêng..., roäng noùi cho ñeán loøng sieâng naêng maõi khoâng ngöøng nghæ. Con ñöôøng ñoù goïi laø phaùp Chaùnh thaéng ñoaïn tröø heát taát caû caùc chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh. Vôùi con ñöôøng naøy, ngöôøi aáy ñaõ tu taäp vaø caøng tu taäp nhieàu hôn maõi, neân lieàn ñoaïn tröø ñöôïc taát caû caùc chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh. Vaø khôûi loøng ham thích cho ñeán khích leä kìm giöõ taâm mình, ñeàu nhö tröôùc ñaõ noùi. Laïi coù vò Bí-soâ vì muoán ñoaïn tröø taát caû caùc chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh, neân ñuùng nhö lyù maø suy nghó: Dieät laø tòch tónh yeân laëng, coøn ñaïo thì coù theå giuùp ta xuaát ly giaûi thoaùt. Suy nghó nhö theá roài lieàn khôi daäy taùnh sieâng naêng..., roäng noùi cho ñeán loøng sieâng naêng maõi khoâng ngöøng nghæ. Con ñöôøng naøy, goïi laø phaùp Chaùnh thaéng ñoaïn tröø heát taát caû caùc chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh. Ñoái vôùi con ñöôøng naøy, ngöôøi aáy ñaõ tu taäp, caøng tu taäp nhieàu maõi leân, neân lieàn ñoaïn tröø ñöôïc taát caû caùc chuûng loaïi xaáu aùc chaúng thieän ñaõ sinh. Vaø khôûi loøng ham thích cho ñeán khích leä, kìm giöõ taâm, ñeàu nhö tröôùc ñaõ noùi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.